

Szerb Köztársaság,
Oktatási, Tudományügyi és Technológiai Fejlesztési Minisztérium,
Belgrád

Újvidéki Egyetem BTK,
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék,
Újvidék

KÖRZETI ANYANYELVI VERSENY

2016/2017.

8. osztály

A tanuló kódja: _____

Pontszám: _____

UTASÍTÁS A TESZT MEGOLDÁSÁHOZ

Az anyanyelvi versenyre készült teszt összesen húsz feladatot tartalmaz, megoldásukra 90 perc áll rendelkezésedre. A feladatlagra írd fel a kódodat, majd figyelmesen olvasd végig a feladatokat! A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg. Ne feledd, hogy végleges válaszaidat golyóstollal kell beírnod, mivel a ceruzával írt megoldásokat a javító tanár nem értékelheti. De ügyelj arra is, hogy munkád áttekinthető, igényes külsejű legyen! Ha előbb befejezted a munkát, nézd át újra a megoldásokat, és csendben hagyd el a tantermet!

Sok sikert kívánunk!

Javította: _____

A záróünnepély utolsó eseménye az álláselosztás volt. Az ősi ceremónia azt szolgálja, hogy a munkahelyeket pártatlanul, kizárólag a szerencsére bízva osszák el. Néhány elsős tanonc becipelt a terembe két hatalmas rézüstöt, egyikbe a végzős tanoncok neve került, a másikba az állások egy-egy szelet papíron. A Nagy Rododendron kiengedte ketrecéből a Varázsdarázst. (...) Ide-oda cikázott a két üst között, találmra a papírszeletkéek közé dőfött, és összepárosította a neveket a munkahelyekkel. Dongónak úgy rémlett, hogy a Varázsdarázs rápillant, és kárörvendően hunyorog a fullánkja fölött. Nem valószínű, hogy tévedett volna. És akkor már tudta, hogy minden hiába: övé a legrosszabb állás az egész évfolyamon. Pártatlanság? Ugyan! – sóhajtott keserűen. – A Varázsdarázs is pikkel rám – állapította meg. Nincs még egy ilyen balszerencsés alak, mint én.

(...) Ad Albert – mit tesz isten – bent maradt az elméleti hókuszpókusztológiai tanszéken varázsszegédnek. Pohonc az Elvarázsolt Erdő nemrégiben nyugdíjazott főmágusának helyére került; olyan munkahely az, aminél szebbet álmodni sem lehet. És Dongó már látta is a kövér, fantáziátlan Pohoncot, amint három rettentő próba elé állítja a szabadító lovagokat és legkisebb fiúkat: először egy derelyedombot kell megenni, azután buktahegyet, végül gombóchegyláncot, s ha már olyan kövér a hős, hogy gurul, akkor megmentheti a királykisasszonyt, aki persze fanyalogva nézi a hájas szabadítót.

(...) Fitzhuber Dongó elcsukló hangon olvasta a céduláról: – Lakótelepi Körzeti Varázslóhivatal. A Nagy Rododendron sajnálkozva tárta szét a karját. – Hát, Dongó fiam – mondta –, úgy látszik, mégiscsak te vagy a világ legpechesebb varázslója. Hanem – veregette meg a vállát vigasztalóan – el ne keseredj! Ez is egy rang.

Békés Pál: A kétbalkezes varázsló (részlet)

1. Válaszolj a kérdésre!

a) Ki kapta a legrosszabb állást? _____

b) Ki vigasztalta őt? _____

2. Írd a vonalra a kérdésekre adott választ!

a) Miben tér el egymástól a két üst tartalma?

b) Mi Varázsdarász feladata?

3. Írd a vonalra a **fenti szövegrészletből** az alábbi felsorolások egy-egy **főnévi rokon értelmű** párját!

a) szertartás, ünnepség, záróünnepély: _____

b) tanuló, segéd, inas, növendék: _____

4. Írj a vonalra egy mondatot, melyben a **dongó melléknévi igenév!**

5. Írj ki a fenti szövegből **4 tulajdonnevet**, amelyek **állatok nevei!**

6. Írj egy-egy mondatot az **ünnepély** és az **ünnepéj** szavakkal!

a) ünnepély _____

b) ünnepéj _____

7. Írd a vonalra a fenti idézet első bekezdéséből azt az állítmányt, amely

a) összetett állítmány: _____

b) feltételes módú múlt idejű igei állítmány _____

8. Írj ki az idézet első bekezdéséből három minőségjelzői szó szerkezetet és két minőségjelzői szóösszetételt!

a) Minőségjelzői szó szerkezet: _____

b) Minőségjelzői szóösszetétel: _____

9. Keresd ki a fenti szövegrészlet második bekezdéséből a **többszörösen összetett szavakat!** Írd a vonalra őket!

10. Alakítsd át **tagadó mondattá** az alábbi mondatot! Minden mondatrészt használj fel, az **állítmány igeidején és számán** ne változtass!

Pohonc az Elvarázsolt Erdő nemrégiben nyugdíjazott főmágusának helyére került.

11. Alkítsd át **szó szerinti idézetté** az alábbi mondatot úgy, hogy az **idézet megelőzze az idéző mondatot!** Nagyon fontos, hogy jól jelöld az írásjeleket! Az idéző mondat szórendjén változtathatsz.

A Nagy Rododendron azt mondta: „Dongó, mégiscsak te vagy a világ legpechesebb varázslója.”

Idézet + idéző mondat _____

12. **Szerkezete szerint** milyen mondat a következő? Húzd alá a mondatrészeket is!

Te se keseredj el!

Szerkezete szerint ez a mondat: _____

13. Alkoss **időhatározói összetett** mondatot az alábbi tagmondatokból! Az utalószót és a kötőszót te válaszd meg!

Dongó megmenthette a királykisasszonyt, Dongó megette a buktahegyeket.

14. Írd a vonalra az alábbi mondatból a **kijelölő jelzői szószerkezeteket!**

Három rettentő próba elé állítja a szabadító lovagokat és legkisebb fiúkat.

Kijelölő jelzői szószerkezetek: _____

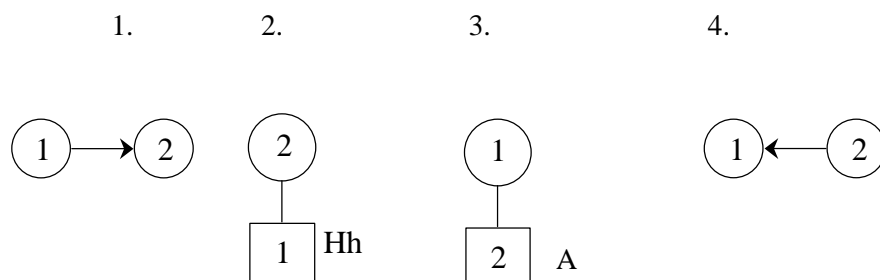
15. Keresd meg a következő **ikerszavak jelentését!** Írd a megfelelő nagybetűt a vonalra!

- a) lárifári _____ A) díszes apróság, ékszer
B) félszeg, ügyetlen
- b) hercehurca _____ C) komolytalan, hiábavaló beszéd (elutasítása)
D) nagyhangú, hetvenkedő beszéd
- c) setesuta _____ E) fáradtságos utánjárás, sok huzavona
- d) tutyimutyi _____ F) kecsesen hajladozó
- e) sertepertél _____ G) sürgölődik, forgolódik valaki körül
H) tudálékoskodik, okoskodik
I) tehetetlen, gyámoltalan személy
J) önző, kellemetlen ember

16. Írd a megfelelő ábra sorszámát a vonalra!

a) _____ Az a legszebb a vadludak vonulásában, hogy V betűt formáznak.

b) _____ Rozsdabarna levelek zizegnek a levegőben, ugyanis felkapja őket az őszi szél.

17. **Húzd alá** azt a szóalakot, amelyiket **helyesen írtuk le!**

- a) Tihanyban próbálgattuk a *viszhangot* / *visszhangot*.
b) A feladat teljesen *bonyolultá* / *bonyolúltá* / *bonyolulttá* vált számára.
c) Nem szeretem, ha valaki *megjátssa* / *megjátssza* magát.
d) Pontosan *ileszd* / *illesszd* / *illeszd* össze az elemeket!
e) Ne szőj / szőjj / szőjj megvalósíthatatlan terveket!

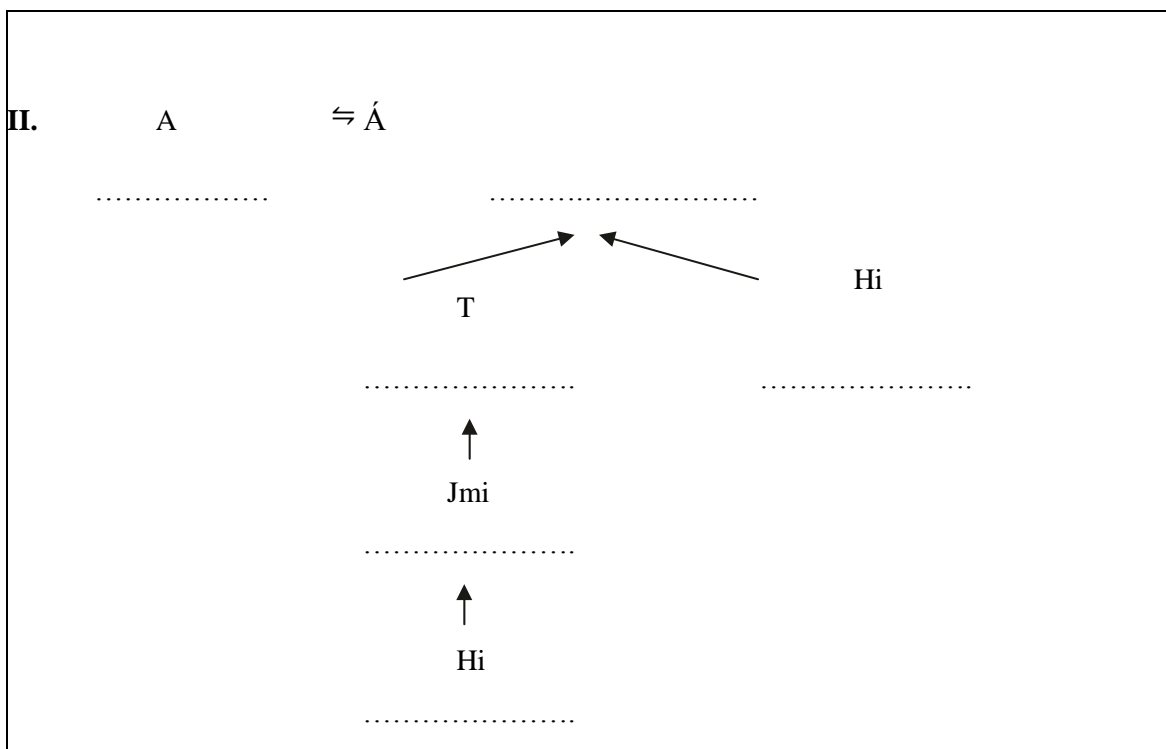
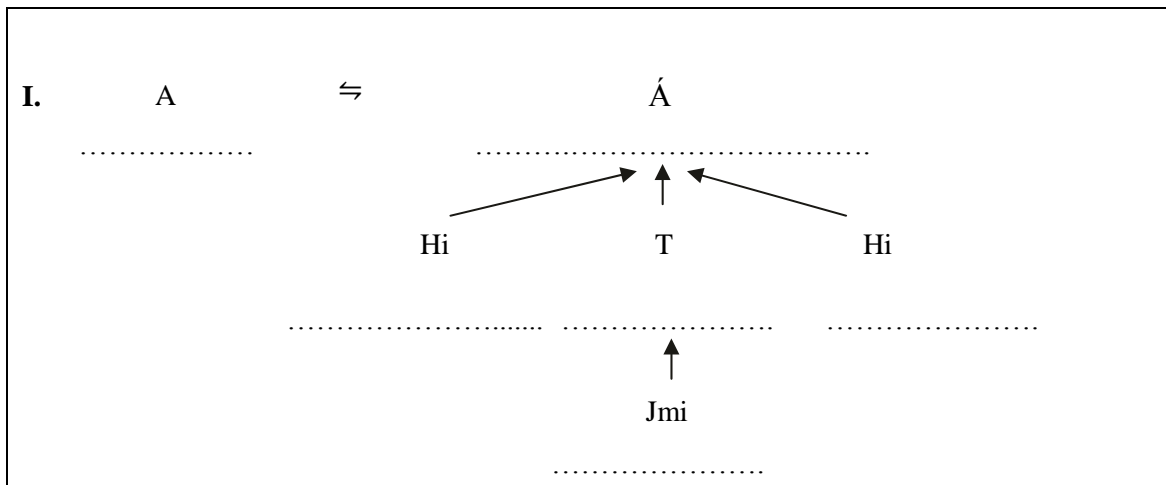
18. **Alkoss összetett szavakat** az itt megadott egyszerű szavakból (mindegyiket csak egyszer használhatod fel), és **írd** be őket a megfelelő helyre!

tó, napra, por, szög, fa, lepte, forgó, vágó, három, halas

- a) alanyos szóösszetétel: _____
b) tárgyas szóösszetétel: _____
c) határozós szóösszetétel: _____
d) minőségjelzős szóösszetétel: _____
e) mennyiségjelzős szóösszetétel: _____

19. Vizsgáld meg, melyik szerkezeti ábra felel meg az alábbi mondatnak, majd írd a megfelelő ábrába a mondatrészeket!

A télen beroskadt háztetőt márciusban az ácsok kijavítják.

20. Mit csinál az, akire azt mondják, hogy ...

a) harapófogóval sem lehet kihúzni belőle:

b) nem árul zsákbamacskát:

JAVÍTÁSI KULCS A 8. OSZTÁLYOS TESZTTHEZ
(2017. évi körzeti anyanyelvi verseny)

1. a) Dongó, b) a Nagy Rododendron **2x0,5=1**
2. a) egyik rézüstben: végzős tanoncok neve;
a másik rézüstben: az állások egy-egy szelet papíron
b) összepárosította a neveket a munkahelyekkel **2x0,5=1**
- 3.a) ceremónia; b) tanonc **2x0,5=1**
4. Pl. A dongó méhecskék vidáman repkednek az áprilisi napfényben. **1**
5. Nagy Rododendron, Varázsdarázs, Pohonc, (Fitzhuber) Dongó, Ad Albert **4x0,25=1**
6. a) ünnepély = ünnepség: Nagy izgalommal készültek a születésnapra / lakodalomra, a közelgő ünnepélyre.
b) ünnepj = ünnep éjszakája: Karácsony éjszakája ünnepj.
Bármely helyes megoldás elfogadható. **2x0,5=1**
7. a) álláselosztás volt; b) tévedett volna **2x0,5=1**
8. a) ősi ceremónia, elsős tanonc, hatalmas rézüstöt, végzős tanoncok;
b) záróünnepély, munkahelyeket (jelentéstömörítő összetétel), rézüst, Varázsdarázs, papírszeletkék, évfolyamon **5x0,2=1**
(szelet papíron – mennyiségjelzői szó szerkezet, álláselosztás – birtokos jelzői összetétel)
9. gombócheglylanc, királykisasszony **2x0,5=1**
10. Nem Pohonc került az Elvarázsolt Erdő nemrégiben nyugdíjazott főmágusának helyére. Pohonc nem az Elvarázsolt Erdő nemrégiben nyugdíjazott főmágusának helyére került. Pohonc nem került az Elvarázsolt Erdő nemrégiben nyugdíjazott főmágusának helyére.
Bármely jó megoldás elfogadható. **1**
11. „Dongó, mégiscsak te vagy a világ legpechesebb varázslója” – mondta a Nagy Rododendron.
Idézőjelek (kétszer) + idézet után nincs pont + gondolatjel + idéző mondat utáni pont
..... **5x0,2=1**
12. Te se keseredj el! Tőmondat **2x0,5=1**
13. Dongó azután menthette meg a királykisasszonyt, miután megette a buktahegyeket. Dongó akkor / azután menthette meg a királykisasszonyt, amikor / miután megette a buktahegyeket. (Bármely más helyes megoldás elfogadható.) **1**
14. a szabadító lovagokat és (a) legkisebb fiúkat. **2x0,5=1**
15. a/C, b/E, c/B, d/I, e/G **5x0,2=1**
16. a) 3.; b) 4 **2x0,5=1**
17. a) visszhangot; b) bonyolulttá; c) megjátssza; d) illeszd, e) szőj **5x0,2=1**
18. a) porlepte; b) favágó; c) napraforgó; d) halastó; e) háromszög **5x0,2=1**
19. II. A: ácsok; Á: kijavítják; T: háztetőt; Jmi: beroskadt; Hi: télen;
Á-hoz tartozó Hi: márciusban **1**
20. a) hallgat valamiről / nem akarja elmondani
b) nem hallgat el/nem titkol el semmit / őszintén elmondja, mit gondol. **2x0,5=1**